

Referat for skovrådsmøde d. 6. marts 2025

Tid og sted: kl. 10.30-14.30, Ministeriet for Grøn Trepert, Vester Voldgade 123,
1552 København.

Deltagere

Peter Kofod Kristensen	Formand
Ida Ruge-Andersen Friis	Dansk Skovforening
Kim Axelsen	Danske Træindustrier
Anja Andrup	3F
Birgitte Marcussen	Danmarks Naturfredningsforening
Sofie Tind Nielsen	WWF – Verdensnaturfonden
Lisbet Christoffersen	Verdens Skove
Henrik Wejdling	Dansk Ornitologisk Forening
Johan Husfeldt	Friluftsrådet
Vivian Kvist Johannsen	Københavns Universitet, IGN
Jacob Heilmann-Clausen	Københavns Universitet, CMEC
Jørgen Sølvsten Skriver	Træ- og Møbelindustrien
Marie-Louise Bretner (stedfortræder)	Kommunernes Landsforening
Beate Strandberg	Aarhus Universitet
Michael Glud	Dalgas
Michael Gehlert	De Danske Skovdyrkerforeninger
Niels Lundstedt	Dansk Skovforening
Peter Bech	Landbrug & Fødevarer

Afbud

Mie Thomsen	Kommunernes Landsforening
Anders Horsten	Danmarks Naturfredningsforening

Fra sekretariatet deltog

Jacob Kirk Jensen	Ministeriet for Grøn Trepert
Aske Hjarvard Raaschou	Ministeriet for Grøn Trepert
Nikolaj Gitz-Johansen	Ministeriet for Grøn Trepert

Styrelsesrepræsentanter og oplægsholdere

Pia Jørgensen	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Katrine Hahn Kristensen	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Anne Marie Carstens	Ministeriet for Grøn Trepert

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden, v. formanden

Formanden bød velkommen til skovrådsmødet i Ministeriet for Grøn Trepert. Dagsorden blev godkendt.

2. Nyt fra Ministeriet for Grøn Trepert, v. kontorchef Jacob Kirk Jensen

Kontorchef Jacob Kirk Jensen fortalte, at ministeriet arbejder målrettet på at etablere den nye tilskudsordning til privat skovrejsning, der jf. *Aftale om et Grønt Danmark* skal åbne i 2025. I øjeblikket er ministeriet i gang med at samle input til ordningen, hvor Skovrådet spiller en central rolle. Bekendtgørelsen for tilskudsordningen forventes sendt i høring til foråret.

Jacob Kirk fortalte videre om Skovkonventet d. 14. marts, som Skovrådet er inviteret til, og som Ministeriet for Grøn Trepert afholdte sammen med Klimaskovfonden.

Den statslige skovrejsning er i gang, og det er Naturstyrelsens forventning, at de første urørte skove kan etableres til efteråret eller i foråret 2026. Desuden er ministeriet ved at se på den kommende skovplan, hvor skovrådets inputs vil være vigtige. Aktører bør dog ikke afvente skovplanen for at gå i gang med skovrejsningen.

Endelig fortalte Jacob Kirk Jensen om en organisationsændring, der betyder, at det fremover vil være Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø der sekretariatsbetjener Skovrådet. Udover den administrative ændring medfører organisationsændringen ikke ændringer i skovrådets rolle i at vejlede ministeren for grøn trepart.

3. Udmøntning af ny tilskudsordning til skovrejsning. Oplæg v. funktionsleder Pia Jørgensen (Styrelsen for Grøn arealomlægning og Vandmiljø) og Skovrådets input.

Præsentationen er delt med Skovrådets medlemmer inden mødet.

Funktionsleder Pia Jørgensen præsenterede den nye tilskudsordning til privat skovrejsning, som skal åbne inden udgangen af året. Herunder hvordan den politiske aftale er udmøntet i en konkret ordning og den forventede tidsplan og økonomiske ramme.

Skovrådet udtrykte generelt tilfredshed med, at der lægges op til en simpel ordning, som er nem at søge. Der var også flere konkrete spørgsmål til ordningen og forslag til forhold, der skal tages stilling til. Det blev bl.a. påpeget, at det er vigtigt at samtænke udformningen og længden af projektperioden, så forsyningskæderne kan hænge sammen for planteskolerne. Det blev også fremhævet, at der skal sikres hurtige processer i alle faser i ansøgningen, så der ikke opstår flaskehalse i forbindelse med f.eks. kommunernes miljøkonsekvensvurderinger (VVM). Pia Jørgensen fremhævede, at der allerede er stor opmærksomhed fra kommunerne omkring implementering ordningen. Friluftsrådet bemærkede, at de gerne ser, at rekreative hensyn indgår som et prioriteringskriterie i tilskudsordningen.

Der blev også spurgt ind til målsætningerne for skovrejsning i de første år og evalueringen i 2027. Det blev bemærket, at måltallene angår antal tilsagn et givet år og dermed ikke tilplantede hektar i et givent år. I 2027 kan det f.eks. evalueres, hvordan tilskudsordningen fungerer herunder tilslutningen. Andre elementer af skovrejsningsindsatsen vil det være for tidligt at evaluere på.

Katrine Hahn Kristensen sluttede dagsordenspunktet af med at orientere skovrådet om den kommende proces for inddragelse af skovrådet inkl. workshop i forhold til opdatering af skovlovsvejledningen vedrørende skovgræsning.

Præsentationen er delt med Skovrådets medlemmer efter mødet.

4. Præsentation af de lokale trepartar v. Chefkonsulent Anne Marie Carstens (Ministeriet for Grøn Trepert)

Oplægget er delt med Skovrådets medlemmer efter mødet

Chefkonsulent Anne Marie Carstens fra Ministeriet for Grøn Trepert gav en præsentation om de lokale trepartar, herunder hvordan de er organiseret og hvilke opgaver de har ift. omlægningsplanerne og målindfrielse af kvælstof- og lavbundsindsatsen. Derudover blev styringsværktøjet MARS præsenteret, hvor man kan følge med i den nationale arealoplægning, og hvor kommunerne og de lokale trepartar kan indtegne projekter og lave planer for den samlede arealoplægning på en nem og visuelt overskuelig måde.

Skovrådet påpegede blandt andet til præsentationen, at kvælstofretentionskortet og datamateriale generelt er centralt for planlægningen i de 23 lokale trepartar. Der blev bl.a. spurgt til, hvordan fonde spiller ind i planlægningen, hvortil Anne Marie påpegede, at ministeriet har tæt dialog med fonde omkring signaturprojekter.

5. Drøftelse af indsatsområder for ny forskning i forbindelse med skovrejsning. Oplæg fra Beate Strandberg (AU), Vivian Kvist Johannsen (KU) og Jacob Heilmann-Clausen (KU).

Jacob Heilmann-Clausen præsenterede CMEC/KU's indsatsområder for ny forskning i forbindelse med skovrejsning. Der blev præsenteret

- Projektet *'Nye skove, nye værdier, nye steder'*. Med projektet laves der scenarier for både ny urørt og dyrket skov ift. samfundsøkonomiske værdier af at etablere ny skov forskellige steder i landet.
- Projektet *'Multifunktionalitet i de nye danske skove'*. I projektet skal der bl.a. identificeres nye skovkategorier, der har fokus på øget synergi i skovens funktioner. I samspil med et prioriteringsværktøj skal det hjælpe landmænd til at rejse multifunktionel skov og dermed sikre optimal arealanvendelse.

Det blev i forlængelse af Jacob Heilmann-Clausens oplæg bemærket, at der i forbindelse med skovplanen på finansloven for 2022, blev finansieret et katalog over virkemidler til fremme af biodiversitet i produktionsskov, der resulterede i

fem vidensblade om biodiversitet i dyrket skov, som kan findes via følgende link:

[Tema: Biodiversitet – Københavns Universitet](#)

Beate Strandberg (AU) præsenterede indsatsområder for ny forskning i skovrejsning herunder

- behovet for bedre forståelse af mulighederne ved skovrejsning på landbrugsjord,
- bedre forståelse af betydningen af skalaen i skovrejsningsprojekter (hastighed og størrelse) for funktioner og samspil mellem disse og bedre forståelse for multifunktionalitet.
- Funktioner og formål med skovrejsningen, der f.eks. er additive eller antagonistiske. Kan funktioner som f.eks. biodiversitet og klima opnås med samme virkemidler?

Vivian Kvist Johannsen præsenterede slutteligt perspektiver på ny forskning i skovrejsning, bl.a. med fokus på:

- Hvordan man sikrer sunde og stabile skove i til en fremtid med et usikkert klima? De nye skove skal bl.a. kunne modstå nuværende og kommende klimaekstremer og trives med nye sygdomme og skadevoldere.
- Forskningsprojekter som ”Inno4est”, der undersøger, hvordan fremtidens skove kan designes for at levere nøgleøkosystemtjenesterne CO₂-lagring, biodiversitet, næringsstoffilbageholdelse og rekreation, samt hvilke synergier der opstår.
- Vigtigheden af at afdække nærmere, hvor ny skov og natur skal etableres.

Efter oplæggene drøftede skovrådet forskningsbehovet i relation til de belyste projekter og ift. øvrige indsatsområder. Det blev blandt andet påpeget af medlemmer af rådet, at der er behov for at have en baseline af målinger for fx biodiversitet og landbrugsjord, hvor der skal rejses skov, til brug for fremtidige forskningsprojekter, så udviklingen kan dokumenteres. Det blev desuden påpeget i drøftelsen, at der kan formidles mere information til lodsejere om, hvilke tiltag der har den bedste effekt for biodiversiteten i produktionsskov.

Det blev i øvrigt bemærket, at der mangler forskning i konflikthåndtering, når interessenter skal samarbejde med en omfattende arealoplægning.

I forbindelse med drøftelsen af indsatsområder for forskningen orienterede kontorchef Katrine Hahn Kristensen om Novo Nordisk Fondens midler allokeret til forskning og innovationsprojekter samt om forskningsreserven for 2026, hvor Styrelsen for Grøn Arealoplægning og Vandmiljø er ved at udarbejde fagligt indspil til det politiske niveau. Skovrådets input vil blive inddraget i den videre proces.

6. Eventuelt og næste mødedatoer, v. formanden

Skovdyrkerne bemærkede, at der er stor interesse for tilskudsordningen til biodiversitetsskov og, at de mener, at der er sandsynlighed for, at der vil være oversøgning i ordningen. I så fald ønsker de, at der afsættes yderligere midler. Endelig blev det bemærket, at det er vigtigt at huske de eksisterende skove, når biodiversitet skal forbedres. Sekretariatet tog bemærkningerne til efterretning.

Formanden takkede for et godt møde og lagde op til, at det næste møde i skovrådet skal være efter sommerferien i august. Sommermødet skal finde sted ude i landet, og der lægges op til forslag fra rådets medlemmer til lokalitet. Der vil blive oprettet en afstemning til at finde datoer for de kommende møder i rådet.